

Társulati élet

Az MKBT XXXI. országos vándorgyűlése

Társulatunk 1986. évi vándorgyűlését Budapesten, a Pál-völgyi kőfejtőben rendezte az *Acheron Barlangkutató Szakosztály*, a *Bekey Imre Gábor*, a *Rózsadombi Kinizsi* és a *Papp Ferenc Barlangkutató Csoportok* közreműködésével.

A rendezvény regisztrált résztvevőinek száma 243 fő, az összes megjelentek száma kb. 300 fő volt. A meghirdetett túrák során a Pál-völgyi-barlang újonnan feltárt szakaszaiba 115, a József-hegyi-barlangba 48, a Mátyás-hegyi-barlangba 40, a Szemlő-hegyi-barlangba pedig 55 fő szállt le a három nap alatt.

Szombaton délelőtt indultak a csapatok a Mátyás-hegyi-barlangban a Marcel Loubens Kupáért kiírt barlangversenyen, amelyen a következő eredmények születtek:

I. helyezett: a BEAC II. csapata (Bajna Bálint, Horváth Richárd, Király Gábor)

II. helyezett: a BEAC III. csapata (Genersich György, Nagy Attila, Simon Béla)

III. helyezett: az Alba Regia I. csapata (Gyebnár János, Katapán Ádám, Vaskor János)

Az eredményhirdetésre és a díjak átadására az esti tábortűznél került sor.

Szombaton délután a szabadtéren megrendezett előadások keretében *dr. Müller Pál*, *Kárpát József*, *Takácsné Bolner Katalin*, *Leél-Őssy Szabolcs* és *Szenthe István* adott összefoglalót a terület földtani viszonyairól és újabb kutatási eredményeiről. Ezt követően a Cholnoky Jenő-pályázat eredményhirdetésére és a jutalmak átadására került sor. Este szabadtéri film- és diavetítést láthattak a megjelentek.

A részvételi díj fejében a résztvevők Barlangi túrakai című terület földtani viszonyait és barlangjait ismertető kiadványt, valamint a Pál-völgyi és Mátyás-hegyi kőfejtő barlangjait ábrázoló térképet kaptak kézhez.

Fleck N.

Barlangkutató csoportjaink életéből

Az *ALBA REGIA Barlangkutató Csoport* a Tési-fennsík 13 karsztobjektumában végzett feltáró és állagmegóvó munkákat, így könnyebben járhatóvá tették a Bongó-zsomboly felső szakaszait, újjáépítették a Tábla-völgyi-barlang megrongálódott bejáratát, s két újabb kistérségi víznyelő bontását kezdték meg, ezek azonban csak pár méter járható szelvény feltárását eredményezték. A nemkarsztos barlangok katasztrészési programja keretében további 5 barlangot dolgoztak fel, közülük a Szentgyörgy-hegyi Sárkány-lik és a kab-hegyi Halász Árpád-barlang tervezett feltáró kutatásához nagy reményeket fűznek. Dokumentáció készült a Darvas-tói- és a Kisburok-völgyi-barlangról, a Mázaskúti-sziklaereszről.

A tudományos munka keretében folytatták a barlangi és forrásvízminék kémiai vizsgálatait, továbbá a karsztkorróziós modellkísérleteket. Szeleofaunisztikai vizsgálatok történtek több bakonyi bazaltbarlangban, a mikroszkópikus gombák vizsgálatát kiterjesztették a fennsík talajfelszínére, sőt a Béke '86 expedíció során az Alpok, a Pireneusok és az Ibériai-hegység egy-egy barlangjában gyűjtött talaj-, ill. üledékmintákra is. Megkezdték a Kőbánya-forrás hozamregisztrálását, vízjelzési kísérleteket végeztek s vegyianyag-koncentráció vizsgálá-

tok történtek a tési-fennsíki víznyelők agrárszennykezési problémáinak feltárása érdekében.

Az *ACHERON Barlangkutató Szakosztály* a Csereszgatomaji-kútbarlangban összesen 50 méternyi új járatot tárt fel, s a község további két kútjában derítettek fel homokkő-dolomit réteghatáron kialakult kisebb barlangokat. Nyári kutatótáboruk során a Kőrös-hegyen megbontott 6 nyelő közül háromban sikerült 10–14 méteres mélységet elérniük, melyekről térképdokumentációt készítettek. Felmérték a Kőrös-hegyi Ördög-likat, elkészült a Csereszgatomaji-kútbarlang egy újabb szakaszának hosszszelvénye és megkezdték a pilisi Legény-barlang térképezését is. A Budai-hegységben végzett feltáró kutatásaik keretében részt vettek a József-hegyi-úti-felszakadás bontásában, melynek eredményeként egy 70 m hosszú, 40 m mély barlang tárult fel, s kisebb előrejutások történtek a Mátyás-hegy kőfejtőinek 3 üregében is.

Tudományos munkájuk keretében tanulmányozták a Kőrös-hegy karsztmorfológiai viszonyait, köztelelemzéseket végeztek, és folytatták évszakonkénti klímaméréseiket a Mátyás-hegyi-barlangban, s megkezdték e mérési adatok számítógépes tárolási-kiértékelési rendszerének kidolgozását.

A **BAKONY** Barlangkutató Csoport a Kab-hegy 4 karsztobjektumában végzett feltáró kutatásokat. A Ménesakol-árok 4. sz. víznyelőjében kialakult beszakadás megbontásával új barlangjáratokba jutottak, melyeket utóbb sikerült összekötniük az 1960-as években a veszprémi barlangkutató csoport által feltárt s most újra hozzáférhetővé tett barlanggal. A feltárások eredményeként a dachsteini mészkőben kialakult víznyelőbarlang jelenlegi hossza eléri a 120 métert, becsült mélysége 15 m. Megkezdték a Macska-lik eltömődött fő nyelőjétől D-re levő nyelő bontását is, ezenkívül feltérképezték a Kis-vasúti-víznyelőbarlangot és az úrkúti öskarszt barlangját, valamint elkezdtek a víznyelők bezáró közetek részleteiből vizsgálatát, s karsztmorfológiai megfigyeléseket is végeztek.

A **BEKEY IMRE GÁBOR** Barlangkutató Csoport a Pál-völgyi-barlangban két új átjáró nyitásával tette biztonságosabban megközelíthetővé a Negyedik Negyedet, illetve a Térképész-ágot. A II. ker. Nagybányai úton házalapozáskor megnyílt üreget 15 m hosszban, 9 m mélységig tárták fel, s megkezdték a Pestihegykút határában, homokkőben nyíló Les-hegyi-barlang bontását is.

Tudományos munkáik keretében folytatták a Pál-völgyi-barlang kitöltésének üledékköltési vizsgálatát, ugyanitt hidrológiai megfigyeléseket és átfogó denevérszámlálást végeztek, a Nagybányai-út-barlangból pedig közetlemez történt. 34 m új járat térképezésével a Pál-völgyi-barlang felmért hossza 4496 m-re nőtt.

A **BLSE ARAGONIT** Barlangkutató Csoport az Örömi-víznyelőbarlang feltáró kutatását kezdte meg, melynek első lépéseként újra kitisztították, járhatóvá tették a barlang eltömődött bejáratát.

A **CHOLNOKY JENŐ** Barlangkutató Csoport a Mester-Hajagon számos kézfúrás leemlétyésével és földtani feldolgozásával folytatta az eltemetett karsztos formák és a felszíni domborzat kapcsolatának vizsgálatát. Tanulmányozták a Márkó-Öskü közötti kőbányák paleokarsztos jelenségeit és a hódoséri Likas-kő morfológiai viszonyait, amelyről topográfiai és morfológiai térképet is készítettek. Felmérték a Hódoséri-átjárót, s topográfiai térképezést végeztek a Macska-lik térségében.

Az **FTSK DELFIN** Könyvbüvár Szakosztály megkezdte az esztramosi Rákóczi 2. sz. (Surrantós-) barlang térképezését, melyből eddig 127 m felmérése és keresztmetszvényezése történt meg, a Rákóczi I. sz. barlangban egyetlen merülési lehetőségüket a megrongált vezetőkötél cseréjére kellett fordítaniuk.

A **MARCEL LOUBENS** Barlangkutató Egyesület a szifonok leszáradását kihasználva a Szepessy-barlang Nyugati-ágában rövid új járatrészt mögött egy tágas kúrtót, a Létrási-vizesbarlang Tavi-ágában pedig mintegy 30 m-es új szakaszt tárt fel. A Láner Olivér-barlangban a feltáró kutatások mellett geodéziai felmérést végeztek, eszerint a barlang hossza 300 m, mélysége 72 m, s folytatták a Szepessy-barlang Nyugati-ágának újratérképezését is.

Tudományos vizsgálataik a Létrási-vizesbarlangra koncentráltak, ahol csepegés-, hőmérséklet- és szilárdtest-detektoros méréseket és rendszeres dene-

vérmegfigyeléseket végeztek. Ezek mellett növényesedési vizsgálatok történtek az Anna- és István-barlangban, továbbá szőrványos denevérmegfigyelések különféle bükki barlangokban.

Az 1986 júniusában alakult **MIRELITE SE ANTEUS** Barlangkutató Csoport a Délkeleti-Bükkben végzett terepbejárások és barlangi kitöltés-vizsgálatok mellett megkezdte a Mátyás-hegyi-barlang baktériumflórájának vizsgálatát.

A **PAPP FERENC** Barlangkutató Csoport tagjai megkezdték a Vass Imre-barlang távmérő-hálózatának felújítását, s feltérképezték a barlang Feketeszifonja mögötti Andi-ágot. Szenthe I. nyári alsó-hegyi táborának résztvevőiként közreműködtek többek közt a Zsozsóka-zsomboly feltárásában is.

Tudományos munkaprogramjuk keretében elkészítették a keveredési korrózió C-64-es számítási programjának továbbfejlesztett változatát, Ca/Mg arány-vizsgálatokat végeztek felszíni és barlangi üledékekből, valamint mérés-technikai tanfolyamot szerveztek, melyen összesen 15 fő vett részt.

A **SZIKKTI II.** Barlangkutató Csoport a Budaliget határában levő Kálvária-domb köfejtőjében a Kálvária-barlang bejáratának biztosítási munkáit végezte, s ugyanitt egy újabb, hévizes formaelemeket mutató kis hasadékbarlangot tárt fel.

A **VMTE DIOGENES** Barlangkutató Csoport a Pénz-pataki-víznyelőbarlangban végzett karbantartási munkákat és morfológiai megfigyeléseket, továbbá tisztázták a Nagy Fal fölötti kúrtók elhelyezkedését, melyek egy, a Nagy Fal teteje felett 15 m magasságban fekvő, viszonylag nagyméretű terembe vezetnek. A Szarvas-tetői-víznyelőbarlang kutatását veszélyessége miatt felfüggesztették.

Az **FTSK** Barlangkutató Szakosztály kutatócsoportja a Teresztenyei-barlangban a patakmeder tisztítását, a Danca-barlangban az 1981-ben feltárt szakasz biztonsági kopogózását végezte, s folytatta a Szabadság-barlang és a budai Francia-bánya barlangjának feltáró kutatását is.

Takácsné Bolner Katalin

BARLANGFARSANG

A Társulat vállalkozó szellemű tagjaiból álló szervező bizottság 1986. február 28-án „Barlangfarsang” címmel vidám barlangos összejövetelt rendezett a MTE SZ Anker közti székházában.

A programban először kitüntetések átadása szerepelt, majd ezt követően került sor a „Hétprobás barlangász” kiválasztására. A verseny során többek között „ürmérés, ürtöltés és elágazó italkeverék fogyasztása” című feladatok tették próbára a jelentkező csapatokat, s fokozták a közönség jókedvét.

Az elmaradhatatlan tombolán igen értékes nyemények találtak gazdára, majd az est fénypontjaként következett „Miss” és „Mister Speleo” megválasztása, akiket a közönség „viharos” ünneplésben részesített.

Fleck N.